

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 25PP/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723011166
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Juríková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5723011166.1

Uznesenie

Samosudkyňa Okresného súdu Martin Mgr. Mariana Juríková, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. X, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.01.2024 v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zamietla žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. X, trvale bytom D. E. XX/XX, E., okr. Ružomberok, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, o podmiennečné prepustenie na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 06.06.2022, právoplatným dňa 06.06.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 13.09.2023, právoplatným dňa 23.09.2023.

odôvodnenie:

Dňa 31.10.2023 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh odsúdeného A. B., prostredníctvom právneho zástupcu, na jeho podmiennečné prepustenie na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 31.10.2023. Návrh odôvodnil odlúčením od maloletého syna, svojich blízkych a izolovaním od spoločnosti, čo má nepriaznivý vplyv na jeho psychiku. Uviedol, že by sa rád vrátil k svojej rodine, pričom by mal mať bývanie k dispozícii u svojej matky. Prejavil ochotu vykonávať akékoľvek opatrenia za účelom predchádzania protiprávneho konania, chcel by požiadať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o psychologické partnerské poradenstvo s cieľom nastavenia štandardov správania sa voči matke jeho maloletého syna, aby v budúcnosti vedeli konflikty riešiť dohodou. Tiež poukázal na to, že mu má jeho právna zástupkyňa jedenkrát mesačne poskytovať pro bono poradenstvo z oblasti práva s tým, že ho bude usmerňovať v rámci jeho správania na slobode, aby vedel rozlíšiť hranice a intenzitu trestnoprávných dôsledkov jeho konania.

Dňa 13.11.2023 bolo tunajšiemu súdu k žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody doručené hodnotenie riaditeľa ÚVTOS pre mladistvých Sučany. V tejto hodnotiacej správe konštatuje, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody čiastočne preukázal splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča sa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený nastúpil sám dňa 18.12.2021 do výkonu trestu odňatia slobody do ÚVV a ÚVTOS Žilina. Počas pobytu v uvedenom ústave bolo jeho správanie na požadovanej úrovni. V uvedenom ústave vykonával trest odňatia slobody so zaradením v strednom stupni stráženia. V osobnej karte odsúdeného nie sú zaznamenané nedostatky v dodržiavaní právnych noriem a predpisov. Pracovne nebol zaradený a počas pobytu v ústave nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Dňa 22.03.2022 bol odsúdený premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS v Trenčíne. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. V dodržiavaní právnych noriem a predpisov neboli zaznamenané nedostatky. Bol zaradený na pracovisko DR ako pomocník v kuchyni, za čo bol aj disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 16.02.2023 bol odsúdenému na základe jeho žiadosti Okresným súdom Trenčín zmenený

spôsob výkonu trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a dňa 21.02.2023 bol menovaný premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do tunajšieho ústavu. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v tunajšom ústave prebehla s problémami. Časový rozvrh dňa dodržiava, avšak ústavný poriadok porušil z čoho vyplýva jeden disciplinárny trest. Príkazy a nariadenia sa snaží plniť. Počas participácie na ochrannom liečení na ÚOL a DL menovaný absolvoval edukačný proces v oblasti škodlivosti návykových látok, v oblasti ochrany a podpory zdravia, formou prednášok a praktických ukážok, ktorých cieľom bolo získanie informačnej bázy o syndróme závislosti na návykových látkach a zmena postoja k zdraviu. Získal informácie, vedomosti a zručnosti potrebné k abstinencii, podpore a ochrane zdravia. Počas participácie na liečení plnil liečebný režim na požadovanej úrovni. Pacient bol poučený o povinnostiach v ambulantnom ochrannom liečení v civile, poučený o nutnosti abstinovať, poučený o spôsoboch pomoci prostredníctvom psychiatrických ambulancií a centier. Odsúdený je aktuálne pracovne zaradený na pracovisku s dohľadom v ústave GGB Slovakia. Bol zaradený aj na pracovisku s dohľadom v ústave Kovovýroba – ústav 1. Po príchode do tunajšieho ústavu pracoval aj ako pomocník na 4 hodiny v kuchyni pre odsúdených. Svoje pracovné povinnosti neplní vždy na požadovanej úrovni, kedy bol po nespokojnosti vedúceho odborného referenta SZVaO preradený pre slabé výkony na iné pracovisko. Na oddiele sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený je slobodný, no z predchádzajúceho vzťahu má jedno dieťa. Pochádza z adoptovanej a neúplnej rodiny bez výskytu kriminálnej záťaže. Pred nástupom do VT pracoval brigádne ako záhradník. V rámci vzťahov s vonkajším prostredím udržiava nepravidelný kontakt počas výkonu trestu formou korešpondencie a telefonovania hlavne s matkou a bývalou družkou, s ktorou ma 5 ročného syna. Návštevu mal v tunajšom ústave len raz a v predchádzajúcom ústave ani raz. Videonávštevu doteraz nemal. Celkovo bol počas výkonu trestu odňatia slobody jedenkrát disciplinárne odmenený a jedenkrát disciplinárne potrestaný. Možno konštatovať, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody len čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania v bodoch vzťahu s vonkajším prostredím, edukácia a zaraďovanie do práce. Ku svojej trestnej činnosti verbálne proklamuje kritický postoj. Odsúdenému bola stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá – stredné riziko recidívy.

Odsúdený sa vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, nachádza na základe odsúdenia:

- trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 3T/78/2021-92 zo dňa 06.10.2021, právoplatným dňa 28.10.2021, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Koniec trestu mal dňa 15.08.2022,
- rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/12/2018-467 zo dňa 15.10.2018, právoplatným dňa 15.10.2018, v bode 3) rozsudku pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, pôvodne podmiennečne, nariadený výkon trestu odňatia slobody uznesením Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 23.12.2019, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia; podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 47PP/6/2020-29 zo dňa 09.02.2021, právoplatným dňa 09.02.2021 a nariadený výkon zvyšku trestu uznesením Okresného súdu Žilina sp.zn. 47PP/6/2020 zo dňa 29.11.2021, právoplatným dňa 29.11.2021. Koniec trestu mal dňa 03.08.2023,
- rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 06.06.2022, právoplatným dňa 06.06.2022, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 13.09.2023, právoplatným dňa 23.09.2023, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Predpokladaný koniec trestu je dňa 03.07.2024.

Súd na základe podaného návrhu a hodnotenia riaditeľa ÚVTOS pre mladistvých Sučany nariadil verejné zasadnutie na deň 18.01.2024. Na termín verejného zasadnutia súd predvolal odsúdeného, ktorý sa verejného zasadnutia zúčastnil. Súd vykonal dokazovanie na verejnom zasadnutí, a to postupom podľa § 269 Tr. por. prečítaním listinných dôkazov – podstatný obsah spisu 25PP/51/2023, najmä žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, čestné prehlásenie, uznesenie Okresného súdu Martin sp.zn. 4Nt/47/2023 zo dňa 17.08.2023, lekárska správa ÚOLaDL ÚVTOSM Sučany zo dňa

17.08.2023, list odsúdeného bývalej družke a podací lístok zo dňa 28.08.2023, hodnotenie odsúdeného, skrátený výpis klienta, odpis RT, trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/66/2017 zo dňa 09.08.2017, trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 0T/31/2021 zo dňa 26.07.2021, rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/56/2019 zo dňa 11.09.2019, rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 15.10.2018, trestný rozkaz Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T/78/2021 zo dňa 06.10.2021, uznesenie Okresného súdu Žilina sp.zn. 47PP/6/2020 zo dňa 09.02.2021, uznesenie Okresného súdu Žilina sp.zn. 47PP/6/2020 zo dňa 29.11.2021, list o prehliadke mŕtveho tela a štatistické hlásenie o úmrtí z 08.01.2024; podstatný obsah spisu Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022, najmä rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 06.06.2022 a opravné uznesenie sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 13.09.2023.

Odsúdený vo svojej výpovedi na verejnom zasadnutí zopakoval, že na svojej žiadosti trvá, nakoľko dĺžka trestu je pre neho postačujúca na to, aby si uvedomil zásadné veci v živote. Do výkonu trestu nastúpil 18.12.2021, kde nastúpil aj na protialkoholickú ambulantnú liečbu, pričom po nejakých sedeniach zistil, že spravil veľa chýb v živote, čo sa týka trestných činov pod vplyvom alkoholu. Počas trestu bol disciplinárne odmenený, ale aj pokarhaný. Nastúpil na výkon trestu odňatia slobody do stredného stupňa stráženia vo väzenskej nemocnici v Trenčíne, kde bol pracovne zaradený ako pomocník v kuchyni, pričom bol aj disciplinárne odmenený finančnou odmenou za dobre vykonanú prácu, ale nakoľko nemal možnosť návštevy s mamou, tak si dal preradenku do minimálneho stupňa stráženia. Pri nástupe do tunajšieho ústavu bol pracovne nezaradený 4 mesiace, robil len pomocné práce v kuchyni, každý deň po 4 hodiny, narastal mu tým pádom aj dlh na výživnom. Snažil sa o zaradenie do práce aspoň sčasti, aby mu strhávali na výživné, čo sa mu po 4 mesiacoch podarilo. Čo sa týka jeho pôsobenia tu na oddiely alebo celkovo v ústave, odsúdený uviedol, že sa snaží dodržiavať hygienu, vzťahy s odsúdenými, správa sa k príslušníkom s úctou. Nerobí vôbec problémy, snaží sa fungovať ako dospelý človek. Čo sa týka osobných pomerov, svojho 5-ročného syna nevidel ani raz od nástupu do výkonu trestu, čo mu je veľmi ľúto. Odsúdený uviedol, že najviac ho mrzí to, že svojim správaním ublížil hlavne svojej rodine, svojim blízkym, mamu nechal napospas, je na všetko sama, syn vyrastá bez neho a potrebuje otcovskú lásku. Jeho doterajší spôsob života bol nejaký, nešiel príkladom pre svoje dieťa, bol mladý a nerozvážny človek, pričom určite to zapríčinil aj alkohol. Odsúdený by sa chcel týmto veciam v budúcnosti vyvarovať, plánuje sa zaradiť do spoločnosti, zamestnať sa, platiť výživné a podporovať svojho syna, či už v škole alebo v ostatných veciach. Ďalej vo svojej výpovedi odsúdený uviedol, že má plány do budúcnosti, určite chce byť dobrým príkladom pre svojho syna, chce pomáhať svojej mame, v budúcnosti by si chcel otvoriť vlastnú cukráreň, predpoklady na to má, aj priestory, vie, že to nebude ľahké, bude to veľmi ťažký priebeh, ale vie, že jedného dňa to dokáže. V závere svojej výpovede odsúdený A. B. priznal, že vo výkone trestu si uvedomil veľa vecí, hlavne to, že nechal vonku osoby, ktorým na nemu záleží, ktoré stále doteraz vkladajú do neho nádej, nezanevrelí na neho, doteraz mu pomáhajú.

Obhajkyňa odsúdeného v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí uviedla, že majú za to, že účel trestu bol dosiahnutý a zároveň boli splnené formálne podmienky vykonania zákonom stanovenej časti trestu a materiálne podmienky preukázania polepšenia odsúdeného. Svoj skutok oľutoval a zároveň má vytvorené priaznivé rodinné prostredie, ktoré ho dokáže začleniť do normálneho života po podmiennečnom prepustení. Poukázala na veľmi negatívny vplyv výkonu trestu na mal. syna vzhľadom na jeho vek. Keďže popri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je možné uložiť primerané opatrenia, existuje možnosť eliminácie miery rizika, ktorá je spojená s podmiennečným prepustením odsúdeného.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. ustanovuje jednu formálnu a dve materiálne podmienky, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmiennečnom prepustení.

Základnou (formálnou) podmienkou pre podmiennečné prepustenie je vykonanie zákonom stanovenej doby vykonávaného trestu odňatia slobody. Až po splnení tejto podmienky je na mieste skúmanie splnenia ďalších dvoch tzv. materiálnych podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne, ktorými sú, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a stav, kedy možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatné odsudzujúce rozhodnutie. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozhodnutí, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V tejto súvislosti súd tiež uvádza, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že odsúdený splnil formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenia a to vykonanie príslušných častí trestov odňatia slobody s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák., t.j. vykonanie polovice uložených nepodmiennečných trestov odňatia slobody.

Podľa súdu však u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmiennečnom prepustení, t.j. nebola kumulatívne splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celej dĺžky uložených trestov odňatia slobody.

V prípade prvej materiálnej podmienky – preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že na základe záverov vyplývajúcich z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody dospel k záveru, že odsúdený nespĺnil už prvú materiálnu podmienku. Vzhľadom na hodnotenie odsúdeného nie je možné správanie odsúdeného v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako nasvedčujúce polepšeniu. Správanie odsúdeného v súčasnom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni, adaptácia na podmienky výkonu trestu v súčasnom ústave prebehla s problémami, odsúdený ústavný poriadok porušil, za čo mu bol uložený disciplinárny trest. Odsúdený bol pracovne zaradený na viacerých pracoviskách, kde si svoje pracovné povinnosti vždy neplní na požadovanej úrovni, bol po nespokojnosti vedúceho odborného referenta SZVaO preradený pre slabé výkony na iné pracovisko. Podľa súdu jedna uložená disciplinárna odmena nie je pritom spôsobilá úplne znegovať, za uloženia tiež jedného disciplinárneho trestu, uvedené nedostatky v správaní sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený tak počas výkonu trestu odňatia slobody len čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania v bodech vzťahu s vonkajším prostredím, edukácia a zaraďovanie do práce a riaditeľ ústavu neodporučil jeho podmiennečné prepustenie.

Súd tiež zohľadňoval správanie sa odsúdeného pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody (najmä v súvislosti s posúdením, či je možné u neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život). Pri vyhodnotení tejto druhej materiálnej podmienky je pritom potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným

predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Prognóza vedenia riadneho života býva vo väčšine prípadov konštatovaná na základe zistení, že odsúdený má zabezpečené sociálne zázemie, zamestnanie, udržiaval kontakt s rodinou. Zohľadňuje sa samozrejme i trestná minulosť odsúdeného, závažnosť aktuálneho odsúdenia a tiež počet jeho prípadných podmiennečných prepustení v minulosti. Samotný faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je preto tiež dôležitou skutočnosťou, na ktorú súd prihliada pri prognóze očakávania vedenia riadneho života odsúdeného.

Vychádzajúc z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu je zrejmé, že odsúdený len čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania pokiaľ ide o vzťahy s vonkajším prostredím. V rámci vzťahov s vonkajším prostredím odsúdený udržiava nepravidelný kontakt formou korešpondencie a telefonovania hlavne s matkou a bývalou družkou. Návštevu v ústave mal len raz. V tomto smere potom nemožno konštatovať, že rodinné zázemie odsúdeného je spôsobilé naňho vplývať do takej miery, že by sa vyvaroval páchania ďalšej trestnej činnosti. Nemožno totiž opomenúť, že odsúdený sa opakovaného násilného konania dopúšťal práve voči svojej bývalej družke, navyše za prítomnosti ich maloletého syna. A hoci odsúdený súdu predložil prísľub svojho predchádzajúceho zamestnávateľa (pred nástupom do výkonu trestu pracoval brigádne) o tom, že ho po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamestná, kvalita plnenia si pracovných povinností odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody tiež vyvoláva pochybnosti o jeho schopnosti prispôbiť sa potrebám a podmienkam pracovného prostredia. Jeho adaptácia na podmienky výkonu trestu v súčasnom ústave podľa hodnotenia riaditeľa ústavu prebiehala s problémami, odsúdený sa dopustil aj porušenia ústavného poriadku. Je zrejmé, že odsúdený má problém dodržiavať predpísané normy a pravidlá.

Odsúdený sa v minulosti opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti rôznorodej povahy, pričom možno konštatovať, že takto konal podstatnú časť svojho produktívneho veku. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený napriek svojmu relatívne nízkemu veku má doposiaľ od roku 2017 celkovo 7 záznamov v tomto registri. Prvýkrát bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/66/2017 zo dňa 09.08.2017, právoplatným dňa 23.09.2017 pre prečin krádeže, za čo mu bol uložený podmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok a 3 mesiace (výrok o treste zrušený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 15.10.2018). Pre trestný čin krádeže bol tiež odsúdený rozhodnutím Okresného súdu Kolín sp.zn. 8T/102/2017, právoplatným dňa 01.02.2018.

Následne bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 15.10.2018, právoplatným dňa 15.10.2018 pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na súhrnný (pôvodne) podmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov a bola mu určená skúšobná doba 3 roky (od 16.10.2018 do 16.10.2021). V skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia sa dňa 27.04.2019 dopustil prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. (fyzický napadol svoju družku – 3 krát jej dal facku a kopol ju do kolena počas toho ako kfmila ich sedemmesačného syna), za čo mu bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/56/2019 zo dňa 11.09.2019, právoplatným dňa 27.09.2019, uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, na výkon ktorého ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Vo veci Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 mu tak bol dňa 23.12.2019 nariadený výkon trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Žilina sp.zn. 47PP/6/2020 zo dňa 09.02.2021, právoplatným dňa 09.02.2021 bol odsúdený podmiennečne prepustený z výkonov trestu odňatia slobody uložených mu vyššie uvedenými rozhodnutiami, t.j. rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 15.10.2018 a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/56/2019 zo dňa 11.09.2019, bola mu určená skúšobná doba vo výmere 2 roky (od 09.02.2021 do 09.02.2023) a nariadený probačný dohľad vo výmere 2 roky a zároveň uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe.

V skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestov odňatia slobody sa odsúdený opakovane dopustil trestnej činnosti. Dňa 25.07.2021 prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 0T/31/2021 zo dňa 26.07.2021, právoplatným dňa 26.07.2021, uložený podmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov a určená skúšobná doba 3 roky (výrok o trest zrušený trestným rozkazom

Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T/78/2021 zo dňa 06.10.2021). Dňa 06.06.2021 prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. (pred pohostinstvom fyzicky napadol poškodeného C. a poškodenú F.E. tak, že ich udieral päťami do hlavy, následne ešte prišiel do pohostinstva, kam poškodený utiekol a znova ho udrel päťou do tváre, vplyvom čoho spadol na zem, kde ostal ležať), za čo mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T/78/2021 zo dňa 06.10.2021, právoplatným dňa 28.10.2021, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Dňa 04.09.2021 prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. (opakované násilné konanie voči bývalej družke za prítomnosti maloletého, vtedy trojročného syna, ktoré spočívalo v údere do tváre poškodenej, škrtení oboma rukami, potom ako sa poškodenej podarilo ujsť, tak ju dobehol a znova ju začal škrtiť jednou rukou spredu na krku, pričom sa jej počas fyzických útokov vyhrážal, že ju zaškrtí a vulgárne jej nadával), za čo mu bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/34/2022 zo dňa 06.06.2022, právoplatným dňa 06.06.2022, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Následne Okresný súd Žilina sp.zn. 47PP/6/2020 zo dňa 29.01.2021, právoplatným dňa 29.11.2021, rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody neosvedčil a vykoná zvyšok trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/56/2019 zo dňa 11.09.2019 a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 8T/12/2018 zo dňa 15.10.2018 (zvyšok trestu 11 mesiacov a 19 dní).

Vzhľadom na uvedené podľa súdu tak u odsúdeného nebola splnená tiež podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Napriek tomu, že mu bol v minulosti ukladaný podmienený trest odňatia slobody, sa odsúdený neponaučil a pokračoval v páchaní ďalšej úmyselnej trestnej činnosti (ani nie 7 mesiacov po jeho podmienenom odsúdení vo veci 8T/12/2018). Dostatočným ponaučením mu nebol ani výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody, ktorého výkon naňho nemal pozitívny vplyv v tom smere, aby sa vyvaroval páchaniu ďalšej trestnej činnosti a tejto sa opakovane, v krátkej časovej súvislosti dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Súd si je vedomý skutočností, že mieru rizika, ktorá je spojená s podmieneným prepustením odsúdeného možno v zmysle § 68 ods. 1 Tr. zák. zmierniť nariadením probačného dohľadu nad správaním odsúdeného v skúšobnej dobe a uložením primeraných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3, ods. 4 Tr. zák. Uvedený postup súd aplikoval pri podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, keď mu nariadil probačný dohľad nad jeho správaním vo výmere 2 roky a zároveň mu uložil zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe. Probačný dohľad nemal na odsúdeného žiaden vplyv, ani nie 4 mesiace po podmienenom prepustení sa dopustil výtržníctva tým, že fyzicky napadol dvoch poškodených, z ktorých jednou bola žena a to podľa súdu spôsobom, údermi do tváre, ktorý nesvedčí o úcte odsúdeného k zdraviu inej osoby, navyše opakovane vyhľadal poškodeného, ktorý sa už nenachádzal v jeho dosahu. Ani nie dva mesiace od tohto konania porušil nielen zákaz požívania alkoholu v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ale pod vplyvom alkoholu aj viedol motorové vozidlo. Ani nie o dva mesiace sa pod vplyvom alkoholu (opakovane porušený zákaz požívania alkoholu) dopustil opakovaného násilného konania voči svojej bývalej družke za prítomnosti ich maloletého, vtedy trojročného syna, pričom svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty troch prečinov.

Bez právnej relevancie, pokiaľ ide o žiadosť odsúdeného o jeho podmienené prepustenie, nie je ani tá skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu práve za trestné činy spáchané v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, resp. aj vykonáva zvyšok trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmienené prepustený. Trestná činnosť odsúdeného mala pritom stúpajúci charakter a bola prejavom neúcty odsúdeného k ľudskému zdraviu (napadnutie iného), až životu (vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu). U odsúdeného teda vo vzťahu k terajšiemu výkonu trestu odňatia slobody vystupuje do popredia represívny charakter trestu, nakoľko výchovný účel trestu nebol jeho predchádzajúcim výkonom naplnený.

Na základe vyššie uvedených skutočností, najmä pri zohľadnení správania sa odsúdeného nielen vo výkone trestu odňatia slobody, kde aj napriek tlaku neustálej kontroly a režimového usmerňovania

odsúdený svoje správanie vždy nekorigoval na požadovanú úroveň a charakter jeho správania pred nástupom na výkon tohto trestu odňatia slobody, keď sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti rôznorodej povahy (majetkovej i násilnej trestnej činnosti, aktuálnej v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody), možno konštatovať, že odsúdený má nielen problém zákon rešpektovať, ale má zjavný sklon k páchaniu trestnej činnosti. Ani jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody úplne nenasvedčuje takému polepšeniu, ktoré by dávalo nádej, že už v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ ide o psychologické partnerské poradenstvo, resp. usmerňovanie zo strany obhajcu po prepustení na slobodu, tu súd konštatuje, že tieto sú síce vítané, ale ich hlavným účelom, najmä zo strany obhajcu, by nemalo byť „usmerňovanie správania odsúdeného, aby vedel rozlíšiť hranice a intenzitu trestnoprávných dôsledkov jeho správania“. Akákoľvek forma násilia voči inej osobe je neprípustná, ktorá skutočnosť má byť zrejماً každému jednotlivcovi bez toho, aby ho ktokoľvek v tomto smere musel usmerňovať a objasňovať mu hranicu medzi dovoleným a nedovoleným konaním voči inej osobe. Súd tak aj vzhľadom na osobu odsúdeného, s prihliadnutím na dobu, po ktorú ešte má vykonávať trest odňatia slobody, dospel k záveru, že na odsúdeného je naďalej potrebné vplývať výkonom trestu odňatia slobody. Takýto záver podporujú i výsledky dotazníka vypracovaného ústavom na výkon trestu odňatia slobody v súlade s RMS č. 16/2005 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými, v ktorom je u odsúdeného stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá – stredné riziko recidívy a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj neodporúčací charakter hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na tomto mieste je tiež potrebné uviesť i to, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je obligatórne nárokovateľné. Súd môže podmienené prepustiť len toho odsúdeného, u ktorého sú splnené všetky zákonom požadované náležitosti na uvedený postup, a to tak materiálne ako i formálne podmienky, k čomu však v danom prípade nedošlo. Pokiaľ súd po vykonanom dokazovaní nedospel k takému záveru, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, a že u odsúdeného je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, nie je možné jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť. Preto súd návrh odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia cestou Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok.